

LA TRANSICIÓ DE LES EMPRESES TRANSNACIONALS CAP A LES ENERGIES NETES

Karla ZAMBRANO GONZÁLEZ*

1. Introducció

La transició cap a les energies netes és, simultàniament, una necessitat ambiental inajornable i un desafiament geopolític, econòmic i social de primera magnitud. En este escenari, les empreses transnacionals exercixen un paper dual, alhora contradictori i decisiu. D'una banda, són agents clau en el desplegament de renovables i la descarbonització industrial; per un altre, han sigut acusades d'utilitzar la transició per a protegir els seus beneficis, recorrent a pràctiques de ecoimpostura o *greenwashing* que soscaven la credibilitat del procés. La present anàlisi examina, de manera succinta, com les grans corporacions estan modelant el camí cap a les energies netes, gestionant les tensions entre el seu discurs públic de sostenibilitat i les seues estratègies financeres, i com nous marcs reguladors com la CSRD busquen imposar major transparència a les seues operacions.

2. Entre el discurs i la pràctica: el lideratge qüestionat

Les grans multinacionals energètiques promouen activament la seua imatge com a líders de la transició ecològica. No obstant això, una investigació del *Transnational Institute*, que analitza a fons quinze d'estes corporacions, sosté que el benefici financer, i no la descarbonització, continua sent la seua prioritat principal. La crítica central apunta al fet que estes empreses, moltes d'elles amb un passat com a grans emissores de combustibles fòssils, han "segrestat" la narrativa verda per a accedir a subsidis públics i millorar la seua reputació.

Les dades recolzen esta visió crítica: entre 2016 i 2022, les quinze empreses analitzades van obtindre un benefici conjunt de 175.860 milions de dòlars, una xifra que supera en més de set vegades l'ajuda climàtica real que els països rics han proporcionat a les nacions pobres. Durant este mateix període, van destinar 130.770 milions a dividends i 24.800 a

* Profesora Ajudant Doctora de Dret internacional privat de la Universitat de València. E-mail: Karla.zambrano@uv.es. ORCID: 0000-0002-0284-355X. El present document de treball forma part dels lliurables contemplats en el projecte «ESG en clau de Dret internacional privat: cap a la creació d'empreses europees amb consciència global», segons la Convocatòria de la Càtedra UNESCO per a accions d'Educació per al Desenvolupament, Ciutadania Global i Sensibilització per al curs acadèmic 2025-2026. Sèrie: «Sostenibilitat empresarial i Dret internacional privat».

recompres d'accions, la qual cosa evidencia una clara prioritització de la rendibilitat per als accionistes per damunt de la inversió en solucions climàtiques transformadores.

La llista d'empreses analitzades inclou noms emblemàtics com Iberdrola, Endesa, Engie, E. ON o la danesa Ørsted, totes elles amb un fort discurs de sostenibilitat. Este informe subratlla la necessitat de recuperar el sector energètic per a la gestió pública i democràtica, en lloc de deixar-ho en mans d'interessos privats.

3. Inversió, aliances i el model dels PPA

Malgrat les crítiques, l'activitat de les multinacionals en el desplegament d'energies netes és innegable i es materialitza en grans operacions d'inversió i aliances estratègiques. Un exemple paradigmàtic és l'acord entre l'espanyola Repsol i la emiratí Masdar. Al juny de 2026, Masdar va acordar adquirir una participació del 49,99% en una cartera renovable de Repsol a Espanya, valorada en 849 milions d'euros. Esta cartera inclou 705 MW operatius, compostos per 13 parcs eòlics i sis parcs solars fotovoltaics, i un potencial d'hibridació de més de 565 MW. L'operació, que s'espera tancar a la fi de 2026, és l'octava rotació d'actius renovables de Repsol i acosta a Masdar al seu objectiu d'aconseguir 100 GW de capacitat per a 2030.

Un altre mecanisme clau són els Acords de Compra d'Energia a llarg termini (PPA). Iberdrola, a través de la seua filial Iberdrola España, ha firmat diversos acords d'este tipus que consoliden el seu lideratge en el mercat europeu de PPA. A saber:

1. Amb la multinacional automobilística Gestamp, Iberdrola va subscriure un PPA per 10 anys per a subministrar 660.000 MWh d'energia 100% renovable a plantes a Europa, cobrint 34 MW de capacitat. L'acord busca descarbonitzar la cadena de subministrament del sector d'automoció i fixar un preu competitiu a llarg termini per a Gestamp.
2. Amb Gonvarri Industries, Iberdrola va firmar un altre PPA per 10 anys que proveirà 26.000 MWh anuals a huit centres de producció a Espanya i altres tres països europeus.
3. En una aliança de major importància, Iberdrola i Microsoft van anunciar un acord que inclou dos PPA a Espanya (150 MW) i l'exploració de la col·laboració en IA. Microsoft, que aspira a ser «neutra en carboni» per a 2030, busca assegurar el subministrament d'energia neta per als seus centres de dades.

Per part seua, la francesa Engie va firmar un PPA per 10 anys amb l'especialista en minerals Imerys per a subministrar 2 TWh d'electricitat renovable, cobrint el 24% de les necessitats elèctriques de Imerys a Europa continental i reduint les seues emissions d'abast 2 en un 35% anual a partir de 2028. Engie desenrotllarà tres noves plantes solars a Espanya per a este fi.

4. Transparència i regulació: la resposta al *greenwashing*

La creixent preocupació pel *greenwashing* ha impulsat marcs reguladors més exigents per a les grans empreses. A la Unió Europea, la Directiva sobre Informació Corporativa en Matèria de Sostenibilitat (CSRD) es consolida com el principal instrument per a garantir la transparència en el reporte de sostenibilitat de les grans empreses.

La CSRD, que s'està transposant a l'ordenament espanyol mitjançant la futura Llei d'Informació Empresarial sobre Sostenibilitat, obliga les grans empreses a reportar informació detallada i verificada sobre els seus impactes, riscos i oportunitats en matèria ambiental, social i de governança (ESG, en anglès). Els informes hauran de seguir els Estàndards Europeus d'Informació sobre Sostenibilitat (ESRS), que exigixen, entre altres, un desafiament majúscul: reportar no sols les emissions d'abast 1 i 2, sinó també les d'abast 3 (emissions indirectes de la cadena de valor), que en alguns casos poden suposar fins al 98% de la petjada de carboni d'una organització.

El nou marc preveu augmentar la transparència sobre les estratègies de descarbonització de les empreses i serà clau per a previndre el *greenwashing*. Així mateix, lus informes de sostenibilitat passaran a formar part dels comptes anuals i estaran subjectes a verificació obligatòria, la qual cosa dota al procés d'una credibilitat similar a la de l'auditoria financera. Esta regulació busca alinear la informació corporativa amb les demandes d'inversors, consumidors i la societat, i suposa un pas significatiu per a sotmetre a les multinacionals a un escrutini públic més rigorós.

5. Referències

Transnational Institute. (2026, March 16). “Green” Multinationals Exposed. <https://www.tni.org/es/node/18341>

Economy Middle East. (2026, June 10). Abu Dhabi's Masdar expands Europe footprint with \$979 million renewable energy deal in Spain. <https://economymiddleeast.com/news/abu-dhabis-masdar-expands-europe-footprint-with-979-million-renewable-energy-deal-in-spain/>

Iberdrola España. (2026, March 30). Iberdrola Espanya and Gestamp sign a 10-year agreement for the supply of clean energy. <https://www.iberdrolaespana.com/en/press-room/news/ppa-gestamp-clean-energy>

Garrigues. (2024, November 6). CSRD: practical aspects to be born in mind when preparing the sustainability report. https://www.garrigues.com/en_gb/new/csr-practical-aspects-be-borne-mind-when-preparing-sustainability-report

ESG Today. (2025, December 16). Microsoft Signs Long-term Clean Energy and AI Deployment Deal in Spain with Iberdrola. <https://www.esgtoday.com/microsoft-signs-long-term-clean-energy-and-ai-deployment-deal-in-spain-with-iberdrola/>

Iberdrola Espa1a. (2026, May 20). The Iberdrola Group signs a 10-year agreement with Gonvarri Industries. <https://www.iberdrolaespana.com/en/press-room/news/agreement-electrification-gonvarri-industries>

GRI Renewable Industries. (2026). Report 2025 - About this report. <https://www.gri.com.es/en/esg/report-2025-about-this-report/>

Revista Executius. (2025, October 9). Imerys i Engie firmen un acord a 10 anys per a generar 200 GWh d'energia verda a Espanya. <https://ejecutivos.es/noticias/imerys-y-engie-firman-un-acuerdo-a-10-anos-para-generar-200-gwh-de-energia-verde-en-espana/>

BBVA. (2026, July 7). United Nations Global Compact Selects BBVA's Experience to Assess Supplier Sustainability. <https://www.bbva.com/en/sustainability/united-nations-global-compact-selects-bbvas-experience-to-assess-supplier-sustainability/>

Gulf Oil and Gas. (2025, October 9). Imerys & ENGIE Sign 10-Year Renewable Energy Agreement. <https://gulfoilandgas.com/webpro1/main/mainnews.asp?id=1085158>

Las Provincias. (2026, June 11). Repsol i Masdar s'associen en una cartera renovable a Espanya valorada en 849 milions. <https://www.lasprovincias.es/economia/empresas/repsol-masdar-asocian-cartera-renovable-espana-valorada-20260611140638-ntrc.html>

Europa Press . (2026, March 31). Gestamp i Iberdrola firmen un acord per al subministrament d'energia neta a Europa durant 10 anys. <https://www.europapress.es/euskadi/noticia-gestamp-iberdrola-firman-acuerdo-suministro-energia-limpia-europa-10-anos-20260331112732.html>

Celeo. (2026, May 28). Celeo publishes its 2025 Sustainability Report. <https://www.celeogroup.com/celeo-publishes-its-2025-sustainability-report-and-reaffirms-its-commitment-to-a-sustainable-energy-future/?lang=en>